



PO TAURAGNŲ DANGUM

Tauragnų krašto bendruomenės laikraštis

2013 lapkritis Nr.55



Lapkričio mėnesio jubiliejai. Sveikiname!

60 metų sukanka **Elenai Ilčiukienei** iš Sėlės kaimo, **Jonui Rakauskui** iš Pilkenių ir **Rolandui Klišoniui** iš Daunorių kaimo;

70 metų sukaktį švenčia **Genovaitė Šimkūnaitė** iš Vilkablauzdės kaimo;

75 metai sukanka tauragniškiui **Antanui Deveikiui**, **Onai Vidai Gasparavičienei** iš Liegavietės vs. ir **Vandai Raščiauskienei** iš Vilkablauzdės;

80 metų jubiliejų švenčia tauragniškęs **Genovaitė Gimbutienė** ir **Bronislava Bivainienė** bei **Viktoras Narkūnas** iš Vilkablauzdės ir

Antanas Norkūnas iš Kalvių kaimo;

85 metai sukanka **Onai Alekšienei** iš Stūglių, **Onai Šeduikienei** iš Šeimaties ir **Kaziui Grašiui** iš Grašių kaimo;

90 metų jubiliejų švenčia tauragniškę **Ona Vaišnorienė**.



Taip pat sveikiname **Aldoną Tartilienę**, „Utenos dienos“ skelbtame šauniausios mokytojos konkurse užėmusią II vietą.

KVIEČIAME

Lapkričio 15 dieną 16 val. Tauragnų kultūros centre bus pristatytas seniūnijos projektas „Žemė – mūsų visų namai“. Projektą remia Utenos r. savivaldybė. Veiks Tauragnų krašto retųjų paukščių fotografijų paroda. Paskaitą „Nykstančių paukščių ir šikšnosparnių rūšys bei jų išsaugojimas“ skaitys Kęs-

Sėdėsime ir lauksime
išeinančio laiko.

Sėdėsime ir lauksime
sugrįžtančio laiko.

Ant kranto smėlėto,
Ant suolo medinio.
Tarp ošiančio šilo,
auksinio beržyno.

O, rudens šviesos,
O, rudens spalvos!
O, bočių nuglaistytos
rudens kalvos!
O, rudens debesys,
sunkūs, korėti!
O, Laik, sakyk,
kaip tave suturėti?..

Petras Panavas

tutis Danauskas ir
Mindaugas Ilčiukas.

Matysite Leliūnų
kultūros centro mėgėjų
dramos teatro „Le
Liūnė“ spektaklį „Gė-
lės lange“. Režisierius
Šarūnas Kunickas.

Lapkričio 25 d. 11
val. atvyksta „Žolinčių
akademijos“ prezidentė
Danutė Kunčienė. Ji
mokys, kaip pasiga-
minti pasninko valgius
Kūčių stalui. Norinčios
dalyvauti registruojasi
pas Valdą Žebelienę.

Lapkričio 30 dieną
17 val. Kultūros centre
vyks Meno mylėtojų
šventė „Ačiū tau, kad
tu esi“. Koncertuos
Leliūnų Kultūros
centro vaikų Pop grupė
„Aušra“.



Danguolė Grabauskienė Vėl skambėjo romansai

Spalio 26 dieną Tauragnų kultūros centre vyko septintasis romantinės muzikos festivalis „Po Tauragnų dangum“. Festivalyje dalyvavo Utenos rajono Tauragnų ir Biliakiemio kultūros centrų vokaliniai ansambliai, vadovaujami Vilmos Valienės, Ignalinos rajono Kazitiškio kaimo seklyčios grupė „Kazitiškiečiai“ (Vadovė Danutė Gasiūnienė), Ignalinos rajono Strigailišio kultūros namų liaudies muzikos kolektyvas „Eldija“, vadovaujamas Rimos Grušnienės, Radviliškio rajono Baisogalos kultūros namų vokalinis ansamblis (Vadovė Neringa Bernadickienė), Panevėžio rajono Miežiškių kultūros centro vokalinis ansamblis „Raskila“, vadovaujamas Linos Kairytės, gitara grojo ir dainavo Olga Paukštienė iš Ignalinos.

Kiekvienas ansamblis buvo savitas, skambėjo seni ir dar negirdėti romansai, ir, manau, vakaras niekam iš susirinkusių neprailgo. O daugelį turbūt ypač sužavėjo ansamblio „Raskila“ atliekami romansai. Paieškojau informacijos apie šį ansamblį internete. Manau, kad ta informacija bus įdomi ir mūsų skaitytojams.

2012 metais miežiškiečių moterų vokalinis ansamblis „Raskila“ yra pelnęs prestižinį „Aukso paukštės“ apdovanojimą. Aukščiausio mėgėjų meno kolektyvams teikiamo įvertinimo sulaukusi „Raskila“ – šešiolika metų gyvuojantis kolektyvas. Šiuo metu jo narės yra dešimt įvairaus amžiaus, įvairių profesijų moterų. Nė viena nėra profesionali dainininkė, dauguma net nepažįsta natų, tačiau visos įvairiuose kolektyvuose dainuoja, groja, vaidina nuo vaikystės. Ansamblio narių meilės muzikai, entuziazmo ir vadovės profesionalumo rezultatai – ne vieno vokalinių ansamblių konkurso laimėtojų, laureatų apdovanojimai, kvietimai koncertuoti įvairiose Lietuvos vietose, kelios

koncertinės išvykos į užsienį. Svarbiausi pastarojo meto „Raskilos“ pasiekimai – šalies „Sidabrinių balsų“ konkurso pirmojo laipsnio laureatų apdovanojimas, šalies konkurso „Šventosios gaida“ absoliučiai geriausio kolektyvo laurai, Panevėžio rajono ansamblių konkurso pirmoji vieta.

Kolektyvui nuo pat jo įsikūrimo vadovauja miežiškietė Lina Kairytė. Šio darbo ji ėmėsi būdama abiturientė, vėliau tapo profesionalia muzike. Dabar ji vadovauja net aštuonioms Miežiškių seniūnijos kultūros centro ir Miežiškių mokyklos kolektyvams, dainuoja Panevėžio muzikiniame teatre.

Tai tiek informacijos apie šį puikų ansamblį.

Susirinkusius sveikino ir dovanas ansambliams įteikė seimo narė Milda Petrauskienė (**nuotraukoje**: su tauragniškių ansambliu), Utenos kultūros centro režisierė Irena Leikauskienė, Europos parlamento nario Juozo Imbraso padėjėja Ruzanna Katinienė, Kultūros centro koordinatore Jūratė Šinkūnienė.

Vakarą vedė Ligita Balčiūnienė ir Ramūnas Tumėnas.



Nuotraukose: Biliakiemio moterų ansamblis; vakaro vedantieji Ligita Balčiūnienė ir Ramūnas Tumėnas.



Ansamblis „Raskila“



Dainuoja Olga Paukštienė

Gražina Grašienė

Viskas įmanoma, jei yra tikėjimas

Labanoras nuo seno garsus didingomis giriomis, regioniniu parku, savo krašto muzikos instrumentu – Labanoro dūda ir, žinoma, Švenč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčia. Į šią šventovę rugsėjo 8 d. nuo seno iš visos Lietuvos rinkdavosi tikintieji.

2009 m. gruodžio 21-osios rytą Lietuvą apskriejo žinia – naktį sudegė Labanoro bažnyčia, pavyko išsaugoti tik varpinę. Į pelenus virto medinė bažnyčia, Švenč. Mergelės Marijos paveikslas, prie kurio,



prašydami malonių, meldėsi šimtai, tūkstančiai tikinčiųjų, susilydė vaškinės figūrėlės, vaizdavusios Marijos gyvenimą, ugnis negailestingai sunaikino visas bažnyčioje buvusias meno vertybes... Liko pelenų ir nuodėgulių krūva.

Ugnis nesunaikino žmonių tikėjimo ir noro atstatyti šventovę. Jie tai padarė. Labanore vėl stovi bažnyčia.

Spalio 16 – osios vakare tauragniškiai rinkosi į Krašto muziejų, kur kunigas, Labanoro bažnyčios administratorius Jurgis Kazlauskas pristatė fotomenininko Algio Jakšto fotografijų parodą „Labanoro bažnyčia buvo, yra ir bus“. Susidomėję klausėmės (matote **nuotraukoje**) beveik valandą trukusio pasakojimo apie Labanoro bažnyčią ištikusią nelaimę, apie tikinčiųjų norą atstatyti šventovę. Tokią, kokia buvo. Ir prasidėjo darbai, darbeliai, rūpesčiai, rūpestėliai. Dabar kunigas su šypsena prisimena tuos dar nesusėmus laikus, o juk buvo tikrai nelengva gauti leidimus, finansavimą, vyriausybės, vyskupo pritarimus. O kur dar visokie niuansai, apkaltos, tyrimai... Bet noras, tikėjimas, tikinčiųjų palaikymas, geradarių lėšos – ir per nepilnus metus Labanoro bažnyčia buvo atstatyta.

Kunigas taip įdomiai, gal net intriguojančiai pasakojo apie bažnyčios atstatymo ir įrengimo darbus, kad kilo natūralus noras pamatyti bažnyčią ne nuotraukose, o tikrovėje. Ir kiek gi čia kelio nuo Tauragnų iki Labanoro?! Susiorganizavome būrelis tauragiškių ir lapkričio 8 d. išsiruošėme į Labanorą. Važiuodami nenuobodžiavome: Rimantas Gineitis pasidalijo vaikystės prisiminimais. Jis pasakojo, kad kartą tėvai išvyko į Švč. Mergelės Marijos Gimimo atlaidus Labanore, jis su broliu liko namuose ir sumanė papramogauti. Pajodinėjo ganykloje paliktais arkliais, numaudė juos ežere, bet grįžtant į ganyklą arklys šoko per griovį ir klupo. Jojikas krisdamas susižeidė ranką. Taip buvo lyg ir nubaustas už neleistinas pramogas šventadienyje. Tokie prisiminimai iš vaikystės.

Įvažiuavus į miestelį, bažnyčios nerasti negali – ji, pakilusi iš pelenų, visu savo grožiu ir didybe matoma iš tolo. Iki Šv. Mišių pradžios laiko dar turėjome, tad pavaikščiujome po puikiai, šiuolaikiškai sutvarkytą šventorių. Visi penkiolika važiuosiuųjų – praktikaujantys katalikai ir dalyvavimas Mišių aukoje šioje bažnyčioje visus praturtino dvasiškai.

Po Mišių kunigas pakvietė pabendrauti. Be galo įtaigiai, įdomiai pasakojo apie meno dirbinius „Labanoro viny“. Šie darbai padaryti iš įvairių nesudegusių senosios bažnyčios dalelių – vinių, keramikos, metalo gabalėlių. Ypatingas man pasirodė „Nojaus laivas“ (matote **nuotraukoje**). Kaip pasakojo kunigas, viena šio darbo dalis – burė – buvo rasta nukritus toje vietoje, kur kabėjo Marijos paveikslas. Krisdama įkaitusi, todėl suminkštėjusi aprangos puošybos detalė persismeigė per vinį ir štai menininkės Akvilės Blažiūnaitės rankose ji tapo naujo kūrinio dalimi, lyg ir atgimė naujam gyvenimui. Daug ir įvairių darbų puošia bažnyčios sienas. Verta nuvažiuoti ir pamatyti. Didįjį altorių vėl puošia Švenč. Mergelės Marijos portretas, tik šįkart siuvinėtas dailininkės, bažnytinių ir heraldinių vėliavų kūrėjos Margaritos Čepukienės. Tą dieną mes ir ją sutikome Labanoro bažnyčioje.

Gaisro nesunaikintoje varpinėje - muziejuje veikia paroda, kurioje eksponuojami stambesni gaisravietėje rasti senosios bažnyčios relikvai: puošybos detalės, aukų dėžutė, suanglėjusi figūra...

Kunigas Jurgis Kazlauskas, atrodo, gali nepailsdamas mus

vedžioti po bažnyčią, varpinę, parapijos namus ir vis pasakoti, pasakoti, tačiau negalėjome piktnaudžiauti jo laiku, metas buvo keliauti namo.

O su kokiomis nuotaikomis grįžome? Aldona Driukienė sakė, kad ji buvo sužavėta, taip viskas patiko. Į Labanorą nuvažiuojanti per atlaidus, bet tiek nepamatai, nesužinai, nes niekas tokiu metu neaprodo ir nepapasakoja. Rimantui Gineičiui įspūdį paliko kunigo energija, iniciatyvumas, noras daryti daug gerų darbų ir jo sugebėjimas pritraukti žmones. Genovaitė Mačiulevičienė pasidžiaugė, kad ji namuose turi iš vyro tėviškės parsivežtą paveikslą, beveik tokį patį, koks dabar puošia vieną iš mažųjų Labanoro bažnyčios altorių. Sakė, kad reiks atnaujinti ir pakabinti „važnesnan vietan“. Veronika Gimbutienė sakė, kad abu su vyru grįžo lyg pakylėti: labai iškilmingos Mišios, prieš jas galėjo uždegti žvakutę prie mažojo altoriaus, taip lyg ir sukonkretindami, už ką melsis. Gera buvo susipažinti su dailininke Margarita, tokia šilta, šviesi.

Panašiai turbūt jautėmės visi.

Darbai dar nebaigti, dar daug jų laukia, dar ir vargonų reikia, ir grindų, ir mažieji altoriai dar neužbaigti, bet tikintieji jau gali melstis naujoje bažnyčioje. Švytinčios kunigo Jurgio Kazlausko akys, paprastas bendravimas ir Tauragnuose, parodos pristatymo metu, ir lankantis Labanore, tarsi sakė, kad viskas įmanoma, jei yra tikėjimas, noras, pasitikėjimas.

Fotomenininko Algio Jakšto fotografijų parodą, pasakojančią apie Labanoro bažnyčią, galima pamatyti Tauragnų krašto muziejuje iki lapkričio 30 d.



Tęsiame pokalbių ciklą su buvusiais Tauragnų mokyklos mokytojais, šiais metais pažymėjusiais gražius jubiliejus

Bronė Juknevičienė

„Laiminga, kad dirbau mokytoja“

Vasario mėnesį 80-ties metų jubiliejų šventė mokytoja **Albina Kazickienė**. Visada su šypsena, maloni, atrodo, niekada negalinti supykti. Tokią ją prisimena buvę mokiniai. Kai su mokytoja kalbėjomės apie jos darbą, apie mokinius ir mokyklą ji pasakojo su didžiausia meile. Nebuvo nė žodžio apie nusivylimą ar nuoskaudas. Net neabejodama pasakė, kad dirbdama mokytojos darbą, buvo laiminga. Albina Kazickienė tikriausiai būtų buvusi ir nuostabi gydytoja, kadangi jos vaikystės svajonė buvo tapti dantiste. Tik tokiems mokslams nebuvo lėšų. Tuo metu steigėsi pedagoginės mokyklos, kuriose buvo žadami bendrabučiai ir stipendijos, todėl A. Kazickienė, tuomet dar Garunkštytė, tapo Švenčionių mokytojų seminarijos pirmakurse, o vėliau – Švenčionėlių pedagoginės mokyklos II kurso moksleive. (Pedagoginė mokykla pradėjusi veikti Švenčionyse, 1951 m. persikėlė į Švenčionėlius, kur jai buvo pastatyti rūmai, veikė bendrabutis, pastaba autorės).

Kas mokytoją sieja su Tauragnais? Juk gimė ji net ne Lietuvoje, o Baltarusijoje. Baigiantis karui neteko tėvo. Šeima Lietuvoje turėjo giminių, todėl išvyko iš gimtinės ir apsigyveno Zarasų rajone, Degučių valsčiaus Drobų kaime. Albina ten baigė pradinę mokyklą. Jos vyresnioji sesuo, rusų kalbos mokytoja, gavo darbą Tauragnų progimnazijoje. Taigi septynias klases Albina baigė jau Tauragnuose. Ir pirmoji darbovietė buvo netoli Tauragnų – Bajorų septynmetėje mokykloje. Dirbo ir neakivaizdžiai studijavo Vilniaus pedagoginiame institute istoriją. Praėjus pusmečiui nuo paskyrimo į Bajorus, persikėlė į Tauragnus jau kartu su vyru Petru Kazicku. Tauragnuose gavo geografijos ir lietuvių kalbos pamokų. Iki atvažiuojant mokytojui Antanui Petrėnui dėstė geografiją. Labai patiko, net labiau negu istorija. Ir tikrintojai iš ministerijos gyrė jos geografijos pamokas. Tuo metu Tauragnuose buvo net dvi istorijos mokytojos – Jurgaitienė ir Balbierienė. Joms išvykus gavo ir istorijos pamokų.

Kokia buvo darbo pradžia? Ji visai nebuvo baisi. Pedagoginių mokyklų moksleiviai turėdavo daug praktikos, o mokytojos Albinos praktikos metu Utenoje, Saldutiškyje vedamos pamokos buvo vertinamos labai gerai. Labai mylėjo mokinius, sekėsi sutarti ir su berniukais, ir su mergaitėmis.



Berniukai būdavo pagalbininkai „ūkio“ darbuose. Mokytoja prisimena, kaip istorijos kabinetui gavo naujus suolus. Reikėjo juos pačiai susukti, sustatyti. Įrankius pati į darbą atsinešdavo. Ne vieną popietę su mokiniiais dirbo, kol suolai buvo pastatyti. O tada direktorius Jonas Nagulevičius pasakė, kad šitie suolai skirti fizikos kabinetui. Istorijos kabinetui irgi atsirado suolų, tik ir juos teko patiems susistatyti.

Ir apie kolegas mokytojus kalbėjo tik pačiais pagarbiausiais žodžiais. Prisiminė mokytoją Juozą Rukšėną. Jo matematikos kabinetas buvo III aukšte, priešpaskutinis, šalia istorijos kabineto. Kai mokytojai A. Kazickienei prireikdavo pagalbos tvarkantis su kino aparatūra, visada ateidavo padėti. Ar dar prisimenat, kaip laukdavom, kada gi per istorijos pamokas rodys filmą? Ir ne dėl to laukdavom, kad tą pamoką neklausinės, o kad įdomu buvo.

A. Kazickienė su meile prisimena ir savo auklėtinius, nes buvo ne tik istorijos mokytoja, bet ir klasės vadovė. Jai brangi ir įsimintina pirmoji auklėtinių laida, mokyklą baigusi 1961 metais (matote **nuotraukoje**). Šiais metais buvo tos laidos susitikimas. Mokytoja džiaugėsi, kad beveik visiems gerai susiklostė gyvenimas, jie laimingi, todėl laiminga ir jų auklėtoja.

Paskutinė mokytojos laida – XXVI-oji,

Tauragnų vidurinę baigusį 1981 metais. (Tai ir mano laida, tik aš mokiausi „b“ klasėje. Prisipažinsiu, mes, mergaitės, šiek tiek pavydėdavom klasiokėms iš „a“ klasės, kad auklėtoja taip jomis rūpinosi, prieidavo, apsikabindavo. Bet užtat mes, vadovaujami Jono Tilvyčio, buvom labai savarankiški!). Kai kuriuos šios laidos auklėtinius susitinka dažnai (Iną Marčiulionytę, Vilną Mačiulytę, Rimą Žaunieriūtę), labai nuoširdžiai pasikalba. Sako, kad jos paskutinė laida buvo labai nuoširdi.



Mokytoja savo kabinete. Tuoj matysime filmą.



Šventė ant Taurapilio. A. Kazickienė pirmoji iš dešinės (nuotraukos iš asmeninio archyvo).

Valda Žebelienė

VYTA – tapyba ant vandens

Utenos visuomenės sveikatos biuras gegužės mėnesį skelbė konkursą „Sveikiausia seniūnija“. Dalyvaujantiems reikėjo pristatyti medžiagą apie vykusius sveikatingumo renginius, iliustruoti nuotraukomis, straipsniais iš spaudos. Spalio 21 dieną komisija išrinko nugalėtoją. Ja tapo mūsų Tauragnų krašto bendruomenė. Gavom įspūdingą dovaną – tapybą ant vandens.

Lapkričio 5-osios popietę bendruomenės narės rinkosi į Tauragnų kultūros centrą. Atėjo nemažas būrys moterų, kurioms labai rūpėjo sužinoti, pamatyti ir pačioms išbandyti tapybą ant

Dar po 10 metų, 1991, Albina Kazickienė paliko mokyklą. Paskutiniai metai nebuvo lengvi, nes dirbo užklasinių darbo organizatore. Renginių buvo gausu, bet visada šalia buvo puikios pagalbininkės, mokytojos Apolonija Marčiulionienė ir Danutė Petrėnienė.

Vienoje darbovietėje mokytoja dirbo net 37- erius metus. Tačiau jokios monotonijos nejautė. Žygiai su auklėtiniais po gražiausias Aukštaitijos vietas dviračiais, ekskursijos į tolimesnius Lietuvos kampelius sunkvežimiu. Kiek Lietuvos miestų aplankyta! Ir ne vieną kartą. O vėliau jau autobusais pasiekė ir Sankt Peterburgą, Rygą, Taliną, Minską.

O kur dar saviveikla! Mokytoja šoko tautinių šokių ratelyje, vaidino spektakliuose. Prisimena, kaip žiemą važiavo į Kirdeikius vaidinti. Kultūros namai šalti, bet jauniems tai buvo nesvarbu, liko vakaroti. Namo teko važiuoti traktoriumi. Traktorius sugedo. Namo parėjo pėsti, tiesiai į pamokas. Jų džiaugsmui, pamokų nebuvo, nes spaudė 26 laipsnių šaltukas.

Albina Kazickienė ne vieną kartą pakartojo, kad mokytojos darbas – pats geriausias. Gal vienintelis minusas per visus darbo metus – mažai teko dėmesio ir laiko šeimai. Mokytojas anais laikais dar turėjo galybę visuomeninių pareigų, dažnai ir savaitgaliai būdavo užimti. Gal dabar dirbtų kitaip... „Bet esu laiminga, kad dirbau mokytoja“, – baigia pokalbį Albina Kazickienė



vandens. Atvyko Utenos visuomenės sveikatos biuro specialistė Ina Meidienė. Ji pasidžiaugė, kad Tauragnuose vyksta nemažai sveikatingumo renginių, įteikė Padėką, palinkėjo susirinkusioms bendruomenės narėms būti sveikoms ir tęsti sveikatingumo užsiėmimus.

Tapymo ant vandens specialistas Donatas Končius papasakojo apie šį meną, kurio tikslė kilmė ir amžius nėra žinomi. Tyrinėtojai pagal rastus pirminius do-



į vandenį dažus, maišyti ir žiūrėti, kas gausis. Vandenyje piešinys atrodo vienaip, bet, kai uždėjome popierių ir ištraukėme iš vandens, labai nustebome. Piešinys atskleidė savo žavesį. Kiekvienas vis kitoks savo spalvų ir formų įvairove. Tai buvo tarsi mažytis stebuklas pilką lietingą lapkričio popietę.

Užsiėmimas baigėsi. Grupė dalyvių nusifotografavome su savo piešiniais. Liūdna buvo skirstytis. Norėjosi dar piešti. Visos dalyvės tariam nuoširdų ačiū Utenos visuomenės sveikatos biurui už nuostabią dovaną. Tai buvo pirmas žingsnis į naują veiklą. Gal atsiras entuziasčių, kurios nepagalės pinigėlių ir įsigys dažų bei priemonių šiam menui vystyti.

kumentus, kuriuose minimas popieriaus dažymas ant vandens, mano, jog šis menas gyvuoja nuo 6 amžiaus ir kilęs Kinijoje. Tais laikais šis menas buvo vadinamas ebre (liet. pelėsinis popierius). Vėliau, apie 15 amžių, šis menas „šilko keliu“ buvo perduotas į Iraną ir buvo pavadintas ab-ru (liet. vandens veidas). 16 amžiaus antrojo pusėje pasiekė Turkijos azijinę dalį ir buvo pavadintas ebru (liet. debesuotas). Paskui atkeliavo ir į Europą. Lietuvoje atsirado tik 2006 metais Irmos Čekanauskienės dėka. Ji sumanė, kad šis menas gali labai padėti neįgaliesiems. Parašė projektą, susirado žmogų, išmanantį tapybą ant vandens. Gimė tautiškas šio meno pavadinimas VYTA, kuris lietuviškai reiškia Veidas Yra Tavo Atspindys. VYTA – tapyba ant vandens, leidžia pasinerti į save ir išlaisvinti savo tikrąjį „aš“. Tapymui naudojamas indas, kuriame yra sutirštintas vanduo su jūros dumbliais. Dažai, kurių būna iki 18 spalvų, pagaminti iš natūralių medžiagų. Į juos dedama jaučio tulžies. Šepetukai irgi pagaminti iš natūralių medžiagų: kotas – iš rožės stiebo, šereliai – iš arklio ašutų. Donatas parodė, kaip gimsta piešiniai ir pakvietė pačioms išbandyti šį meną. Buvo labai įdomu takšnoti



Apie renginius trumpai

Rudenėlio popietė daržely

„Nuo seno kaštono
Nukrito gražiai
Į pievą geltoną
Mažučiai ežiai...“

Vaikai, prisirinkę tų „ežių“ ir kitų rudens gėrybių, padarė mielių darbelių, dar atsinešė nuostabių kūrinėlių, sukurtų kartu su tėveliais (ačiū jiems).

Mažieji deklamavo, dainavo, kartu su tėveliais sukosi ratelyje, spėliojo, kokio medžio lapai, kas maišelyje, išbandė rankų taiklumą.

(informacija **Aldonos Budreikienės**)



Lapkričio 5 dieną Tauragnų Eugenijos Šimkūnaitės skyriaus mokiniai lankėsi Utenos kraštotyros muziejuje. Dalyvavo edukacinėje pamokoje „Paukštis – dangaus ir žemės tarpininkas“. Jos metu išgirdo paukščių balsus, apžiūrėjo iškamšas, klausėsi įdomių pasakojimų, žaidė ir dainavo. Pamoką vedė etnokultūros specialistas Raimondas Garsonas.

(informacija **Aldonos Tartilienės**)



Nastė Šulskuvienė

Lapkričio mintys



Ruduo. Medžiai nusimeta savų apdarų. Pilka ir plika visur. Mūs nuotaikas niūrias. Žmaneliai pikti, grubūs kaip ir pati gamta. Atrodo, kad ataina paskutinioji.

A unksčiau žmaneliai privargį par vasarų ūkią darbuos, džiaugdavas, kad galės atspūst. Derlius jau sudarotas, aruodai pilni, dienas trumpėja, vakarai ilgėja, baiges kūrė, galima atskvėpt.

Vakaraus kaimą žmones susrinkdavą tai venoj gryčiai, tai kitoj, pasiūtiuriuot, aptart naujienas savo parapijaj ir pasauliā naujienam pasdalyt. Vyrai sukdavą virves ir punčius, megzdavą žūklai tinklus, taisydavą pakinktus. Materėlas verpdavą, siūdavą, ausdavą arba plėsydavą plunksnas. Plunksnas plėsyt teką ir man, penkerių – šešerių metų mergiotei. Pasakysiu, kad tai nabodus darbas yr. Negali kvepuot net kaip raikia, nečiaudet, nesjuokt, tuoj pūkai pa gryčių pradeda lakiot. Tadu klausydavaus, kų kitam kumpi kambarią vyrai uturiuoja. Man jų uturka neinteresna, mat aš jas nesupratau. Va kai materiškes pradėdavą uturiuot apė ūkį, gyvuliukus, kam kų sopa, kas kų nuspirką, katras vaikai kų prisdirbą – čia man patiką. Atsisėdus unt uslanėliā, ištimpus ausalas klausydavaus jų. Dabodavau katras kuodelis mažėja,

kaip gražiai ir lygiai tarp pirštų bėga siūlas, klausiaus ratelių dūzgmą ir maną širdelaj buvą teip ramu, ramu. Aliektras da pas mus kaimi nebuva, degindavam žibalinį lempų, a tvartan aidavą su liktarnu.

Lapkričių mėnesį gaspadines raugdavą kapūstus, burakėlius, mum vaikam buvą skanu sunkų gert ir spalgenas triaukšdavam, nerūgštu būdavą, dabar net pamislįjus burnų sutraukia.

Nebetsimenu, ar unksčiau žmones ruošdavas Vėlinem. Misliju takią šurmulią ir takias prekybas tikrai nebuva, nebuva ir masinių kapų lunkymą. Jie turbūt kasdienų meldavos už savą mirusiuosius, apravėdavą kapelius ir viskas. Mišias užpirkdavą už dūšelas.

Būsiu nesuprasta turbūt Jūsų, bet mani labai piktina tas kermošius par Visų Švintųjų ir Vėlinių švintes. Kam gerai, tai prekeivams - tai bent pinigą uždirba. Mes vaikydamies durnas madas apkraunam kapelius brungiausiam gelēm, katras pa naktės ar kelių sušalusias virsta šiukšlam. Taip išeina, mes savą brungius mirusiuosius apydedam šiukšlam. Kokia čia meilą ir pagarba? Geriau jau tuos pinigus panaudotų mišiom už mirusį ar jo vardu paaukotų bednai gyvenantiems, gal anie maldelį už Jūs mirusį sukalbes atsdekodami. Apkraunam kapus, skubindamiesi pasmeldžiam ir gatava, pareiga atlikta vėl iki kitų Vėlinių. Mirusiam nē motais, ją sielai raikia maldų, gražaus žodžią apie Jį. Mes tik žiūrim, kad kapas būt gražus, kad sustikį gimines paskalbētume, kad kas nepadyvytų.

Būsiu da nepopuleresne, kai pasakysiu štai kų: laiskit savą saniems tevams numirt oriai, ramiai pre degančias grabnyčias saviškių apsuptam, savą meloj lovaj. Aš beveik kekvienų dienų susiduriu su mirtimi (dirbu ligoninėj). Man baisu, kai senų mačiutį ar senukų, katram jau natūraliai skirta numirt, artimieji tampą pą ligonines, intūbuoja, gaivina. Jau Ją dūšėlą atsiskirinėja na kūnā, a čia prievartu Jų bruka atgal. Jūs, melieji, nežinat, kaip mirštantysis kankinas. Geriau namie uždegį žvakį, kalbėdami maldų, paėmį mylimam žmogui už runkas, laistumet RAMIAI IŠKELIAUT AMŽINYBEN. Ligonines persanalas ne visadu spėja mirštančiam uždegt žvakį, a poterius ne visi moka, teip ir iškeliauja siela Amžinyben aplaista, veniša.

Unksčiau smertį žmones priimdavą naturaliai, kas gimė,

AKTUALU

Tauragnų seniūnijos seniūnaitijų seniūnaičių rinkimai vyks:

Klykių seniūnaitijos - lapkričio 19 d. 18 val. Bendruomenės namuose; Balčių seniūnaitijos - lapkričio 20 d. 15 val. Girininkijos patalpose; Minčiagirės seniūnaitijos - lapkričio 21 d. 15 val. Girininkijos patalpose; Sėlės seniūnaitijos - lapkričio 22 d. 15 val. buvusios mokyklos patalpose; Piliakalnio seniūnaitijos - lapkričio 26 d. 15 val. Medžiotų namuose. Tauragnų seniūnaitijos – lapkričio 27 d. 11 - 19 val. Tauragnų kultūros centre.

Lapkričio 28 dieną Tauragnų seniūnijoje bus surenkamos didelių gabaritų atliekos (baldai, elektros ir elektroninės įrangos atliekos, metalo laužas, polietileno atliekos, padangos ir kt.)

tas mirs, niekur na tą nepabėgsi, jau taks gyvenimą dėsni. Gal ligas, karai, pokarią žiaurumai, Sibirą kančias anuos žmones buva sutaikini ir pripratinį pre smertes. Nugi dabar man atroda, kad mūs denom yra daug vaidybas ir nenatūralumą smertes akivaizdaj. Jau Jūs man atlaiskit, nenarėjau nieką įžeist, bet mes visi pasduodam blogai madai, ne mirusiam padedam, ale savi parodam preš kitus, neduok Dieve apkalbėti būsma.

Pamąstykim ir pradėkim gerbt savą mirusiuosius. Kasdien prisminkim ir vakari sukalbėkim už Juos „Amžinių atilsį“.

Valda Žebelenė

Priesakas gyviesiems

Šaltas vėjas ašaras šluosto

Nuo rasotų veidų.

Beržo lapas priglunda prie skruosto.-

Tai čia aš prie tavęs priglundu.

Aš, vėlė, nerami ir sušalus,

Pamiršta, nelaiminga esu.

Pasiilgau gyvųjų be galo,

Pasiilgau aš jūsų maldų.

Ačiū jums, kad šiandieną atėjot

Su žvake, su gėlės žiedeliu.

Prie kapelių nuliūdę stovėjot,

Praeitin vis ieškojot kelių.

Kas buvau aš, šiandieną jūs esat.

Kas esu aš, gal greitai jūs būsit.

Laikas jus amžinybēn vis neša.

Senstat, nykstat visi po truputį.

Tad gyvenkit dorai, sąžiningai,

Kad numirus blogu neminėtų,

Ir sustoję prie jūsų kapelių,

Nors maldelę kai kas sukalbėtų.

A†A Seniūnijoje spalio mėn.
mirė
MANTAS NORKŪNAS, 22
metų, Klykių kaimas;
GINTAUTAS
JASMINAVIČIUS, 47 metų,
Tauragnai.

Užjaučiame artimuosius



Katinių tema mūsų rajone dabar labai populiarė, matyt, todėl ir mūsų laikraščio skaitytojai atsiuntė šią savo augintinio nuotrauką. Jie panoro būti nežinomi, juk tokį gražuolį augina, dar kas sugalvos nuvilioti katinėlį... Taigi – „**Atsipalaiduokime...**“

ĮVAIRIANYBĖS

(iš interneto)

Testas duše. Pagalvokite ir atsakykite: Kokią kūno dalį pirmiausia duše prausiate?

1. Galvą. 2. Krūtinę. 3. Pažastis. 4. Veidą. 5. Pečius. 6. Kitą.

Atsakymų rezultatai.

1. Tie, kas pirmiausia prausia galvą – artistiškos asmenybės. Mėgstate svajoti padebesiais, kita vertus, galite pasiekti tai, ko kiti išties neišgali. Kartais Jums pritrūksta atsidavimo ir atkaklumo, nors, jei reikalas išties patinka – einate iki galo. Pinigai – tai nėra svarbiausia Jūsų gyvenime. Draugystė Jums gan svarbi, tačiau tarp Jūsų draugų tik intelektualai ir tie, kas artimi Jums savo dvasia. Jūs puikus meilužis (-ė), nes visad esate atviri ir naujovėms, trokštate naujų potyrių. Jūsų stiprybė - tai Jūsų talentai ir gabumai. Geriausi partneriai gyvenime Jums bus tie, kas pradeda praustis nuo krūtinės (ats. variantas Nr. 2).

2. Tie, kas pradeda praustis nuo krūtinės yra praktiški žmonės. Jūs este tiesūs žmonės ir nevaikštote ratais. Vienas kertinių kriterijų Jums yra patogumas. Nemėgstate, kai kas atitraukia nuo reikalų ar nepritaria Jūsų požiūriui. Jūs geri meilužiai, mėgstate išmėginti ką nors nauja. Geriausi partneriai tie, kas pirma pradeda prausti galvą (ats. variantas Nr. 1).

3. Tie, kas pradeda praustis nuo pažastų, yra patikimi ir darbštūs žmonės. Tai gana paplitęs ir dažnas tipas. Esat žemiškos natūros geraja to žodžio prasme. Visa širdimi stengiatės padėti aplinkiniams. Dažnai patenkate į nemalonias situacijas vien todėl, kad ne visai suprantate, kaip aplinkiniai žiūri į Jus. Kaip meilužiai esate gana vidutiniški. Pamėginkite Jūsų seksualiniam gyvenimui suteikti daugiau įvairovės. Tinkamiausias partnerio tipas yra tas, kuris pirma pradeda prausti pečius (atsakymo variantas Nr. 5).

4. Tiems, kurie pirma pradeda prausti veidą, pinigai yra pirmoje vietoje. Jūs ryšitės bet kam arba beveik bet kam, kad įgytumėt turto. Sąžiningumas ir garbė pasitraukia, yra ne tokie svarbūs. Jūs linkę išnaudoti savo draugus. Gyvenimas Jums tarsi kliūčių ruožas, kurį reikia įveikti. Aplinkiniams sunku Jus suprasti, bet Jūs tai per daug ir

nejaudina. Jūs ne per daugiausiai jaudinatės dėl to, ką apie Jus kas galvoja. Jūs labai egocentiški. Meilužiai esat vidutiniški, nes per daug rūpinatės tuo, kad patys patirtumėte malonumą. Geriausiai Jums tiks partneris pasirinkęs 6 atsakymo variantą.

5. Tie, kas visų pirma pradeda prausti pečius, nėra labai sėkmingi gyvenime. Dažnai negaunate to, ko siekiate. Žmonėms Jūs neatrodote labai simpatiški, tad gelbėdamiesi nuo negatyvo mieliau renkatės vienatvę. Tik venkite nusiramino ieškoti butelio dugne ar prie ruletės stalo. Tokie dalykai, deja, gan dažnai pasitaiko tarp jūsų tipo žmonių. Pasaulis Jums atrodo tarsi pragaras. Nors pinigai ir valdžia Jums yra gan svarbūs, bet, kaip minėta, sėkmė dažnai apleidžia. Meilužiai iš jūsų silpnoki. Jums gali būti sunku rasti tinkamą gyvenimo partnerį. Tie, kas pasirinko atsakymo Nr. 3 – Jūsų vienintelė viltis.

6. Tie, kas pasirinko „Kita“, yra gana dažnas žmonių tipas. Be jokios abejonės – Jums yra vidinė jėga, bet aplinkiniams dažnai būna gan sunku ją įžvelgti. Jums vertėtų išsiugdyti šokių tokią avantiūrizmo gyslelę ir išmokyti „parduoti“ savyje glūdinį potencialą. Giliai viduje – jūs labai įdomi asmenybė ir turite visai mažai ydų. Reikėtų vystyti savo stipriąsias puses, o ne stengtis paslėpti silpnąsias. Jūs esate normalūs meilužiai. Turite daug įvairių fantazijų, bet Jums trūksta drąsos jas įgyvendinti. Geriausi partneriai yra tie, kas pasirinko 4 atsakymo variantą.



Nuotraukos Aldonos Budreikienės, Danguolės Grabauskienės, Gražinos Grašienės, Inos Meidienės, Aldonos Tartilienės, Žymano Trimonio.

Redagavo ir maketavo

Danguolė Grabauskienė

Spausdino Utenos spaustuvė